

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 618/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. augusta 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej konateľom [REDACTED], právne zastúpenej advokátom JUDr. Václavom Jaroščiakom, Advokátska kancelária, M. Rázusa 14, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cob 8/2016 a jeho uznesením z 5. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED] – [REDACTED], o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2016 doručená sťažnosť spoločnosti [REDACTED] – [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cob 8/2016 a jeho uznesením z 5. apríla 2016. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 9. júna 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Čadca (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 Cb 22/2014, a to ako žalovaná. V tomto spore sa spoločnosť [REDAKOVANÉ], s. r. o. (ďalej len „žalobkyňa“), domáhala výroku o povinnosti sťažovateľky zaplatiť jej sumu 13 001,99 € s prísil.

Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 Cb 22/2014 z 29. júna 2015 bolo rozhodnuté o časti istiny tak, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 3 001,99 €. Tento výrok rozsudku nadobudol právoplatnosť.

Sťažovateľka ako žalovaná podala odvolanie proti časti výroku, ktorým okresný súd rozhodol o jej povinnosti zaplatiť príslušenstvo istiny.

Žalobkyňa nepodala odvolanie proti žiadnemu výroku rozsudku, neurobila ani žiadny iný procesný úkon a vykonanie žiadneho procesného úkonu súdom nenavrhla.

Opravným uznesením okresného súdu č. k. 5 Cb 22/2014-126 z 2. septembra 2015 postupom podľa § 164 Občianskeho súdneho poriadku bolo rozhodnuté tak, že rozsudok okresného súdu č. k. 5 Cb 22/2014-107 z 29. júna 2015 má vo výroku v časti istiny, na ktorej zaplatenie bola sťažovateľka zaviazaná, správne znieť takto: „*Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 13 001,99 €.*“ Okrem toho zápisnica o pojednávaní č. k. 5 Cb 22/2014-107 z 29. júna 2015 má vo výroku rozsudku v časti istiny, na ktorej zaplatenie bola sťažovateľka zaviazaná, správne znieť takto: „*Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 13 001,99 €.*“

Opravu rozsudku a zápisnice odôvodnil okresný súd tým, že „*porovnaním rozsudku... zápisnice... a návrhu na začatie konania a tiež odôvodnenia predmetného rozsudku, súd dospel k záveru, že vo výroku v časti výšky istiny, na ktorej zaplatenie súd zaviazal odporcu je nesprávne uvedená istina vo výške 3 001,99 €, pričom správne malo byť 13 001,99 €*“. Vzhľadom na tieto skutočnosti dospel okresný súd k záveru, že „*ide o zrejmu nesprávnosť, a preto rozhodol tak, že v zmysle § 164 O. s. p. opravil rozsudok... a zápisnicu... vo výroku v časti istiny, na ktorej zaplatenie súd zaviazal odporcu*“.

Proti opravnému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom namietala jednak neurčitost' a nezrozumiteľnosť výrokov opravného uznesenia, ďalej nesprávne právne posúdenie veci a nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 164 Občianskeho súdneho poriadku a napokon porušenie ustanovenia § 156 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

Uznesením krajského súdu č. k. 13 Cob 8/2016-149 z 5. apríla 2016 bolo opravné uznesenie okresného súdu č. k. 5 Cb 22/2014-126 z 2. septembra 2015 potvrdené.

Sťažovateľka predovšetkým spochybňuje, či formulácia výrokov uznesenia okresného súdu o oprave rozsudku a zápisnice je určitá a zrozumiteľná. Sťažovateľka poukazuje na to, že z gramatického a logického výkladu výroku uznesenia „*má vo výroku rozsudku v časti istiny, na ktorej zaplatenie súd zaviazal odporcu, správne znieť takto*“ vyplýva skôr úvaha ako rozhodnutie, pričom uvedená formulácia nesvedčí o oprave – zmene výroku rozsudku, resp. zápisnice. Ide podľa sťažovateľky skôr o hodnotiaci úsudok o správnosti či nesprávnosti výroku písomného rozsudku, resp. zápisnice. Pritom výrok rozsudku by mal byť určitý a zrozumiteľný, nemal by pripúšťať dvojité výklady uloženej povinnosti či priznaných práv. Z výrokov opravného uznesenia však bez akýchkoľvek pochybností nevyplýva, že to, čo je uvedené vo výroku rozsudku v časti istiny, na ktorej zaplatenie bola sťažovateľka zaviazaná (3 001,99 €), už neplatí, ale platí to, ako má výrok podľa okresného súdu správne znieť (13 001,99 €). Oprava je podľa názoru sťažovateľky zmenou a zmena v súdnej praxi ide predovšetkým cez formuláciu „*mení sa*“, „*nahrádza*

sa“ a pod. V prípade použitia slova „*zniet'*“ by to malo byť jednoznačné (napr. „*zniet' takto:*“), a nie v spojení so slovom „*má zniet' takto*“.

Sťažovateľka považuje za nesporné, že pri ústnom vyhlásení rozsudku na pojednávaní 29. júna 2015 bol rozsudok vyhlásený zhodne s jeho znením uvedeným vo výroku písomného vyhotovenia rozsudku z 29. júna 2015. Nespochybniteľným dôkazom toho je zápisnica o pojednávaní okresného súdu konanom 29. júna 2015. Ani okresný súd, ale ani krajský súd nespochybňujú, že okresný súd pri vyhlásení rozsudku vyslovil výrok, ktorým sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu v sume 3 001,99 €.

Vzhľadom na ustanovenie § 156 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku po vyhlásení rozsudku sa jeho výrok stáva záväzným a nie je možné ho dodatočne meniť.

Krajský súd sa nestotožnil s odvolacím dôvodom o viazanosti okresného súdu vyhláseným rozsudkom, teda s namietaným porušením § 156 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku. V tejto súvislosti uviedol, že „*Viazanosť súdu vyhláseným rozsudkom v zmysle tohto ustanovenia znamená, že súd nemôže vyhlásený rozsudok zmeniť ani v prípade, že by neskôr zistil, že rozhodnutie je nesprávne.*“. Sťažovateľka sa s týmto záverom v celom rozsahu stotožňuje. Vyhlásenie výroku rozsudku je verbálnou formuláciou výroku rozsudku samosudcom po skončení konania. Ústnemu vyhláseniu (zverejneniu) rozsudku musí vždy časovo predchádzať jeho materializácia v písomnej forme. Rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne, pričom „*samosudca pri tom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia.*“ (§ 156 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Sťažovateľka ďalej argumentovala, že pri ukladaní povinnosti na finančné plnenie je nesporne určujúcim obsahom výroku konkrétne označenie nominálneho čísla výšky plnenia v peniazoch v tuzemskej alebo cudzej mene. Nominálne číslo peňažného plnenia je tak podstatnou náležitosťou výroku, že iba numerické označenie formou konkrétnej nominálnej výšky je tou podstatnou náležitosťou, z ktorej možno odvodzovať, či rozhodnutie súdu je správne alebo nesprávne. Celé občianskoprávne konanie, v ktorom sa navrhovateľ domáha

priznania peňažného plnenia voči odporcovi, je konaním, ktorého konečným výsledkom je výrok s numerickým označením výšky peňažného plnenia. Preto vyhlásený rozsudok a v jeho výroku uložená povinnosť na peňažné plnenie v konkrétnej číselne označenej výške je to z výroku, čím podľa sťažovateľky súd musí byť viazaný a čo nemôže meniť ani v prípade, ak neskôr zistí, že výška uloženej povinnosti peňažného plnenia je (číselne) vyjadrená nesprávne.

Podľa názoru sťažovateľky uznesenie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže aplikácia ustanovenia § 164 Občianskeho súdneho poriadku na zmenu výroku vyhláseného a písomne vyhotoveného rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť, je neudržateľná. Ustanovenie § 164 Občianskeho súdneho poriadku je podkladom pre opravu zjavných chýb v písaní a počítaní, či iných zrejmých nesprávností. Nemôže však byť procesným nástrojom na „akúkoľvek opravu“ písomného vyhotovenia vyhláseného rozsudku, a to ani v zápisnici z pojednávania. Predovšetkým to nie je možné v prípade, keď písomná forma rozsudku je obsahovo zhodná s výrokom verejne vyhláseným.

Na rozdiel od krajského súdu sťažovateľka zastáva názor, že okresný súd nerozhodol o celej prerokúvanej veci, tak ako mu to ukladá ustanovenie § 152 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Je totiž nesporné, že sa žalobkyňa domáhala priznania plnenia vo výške 13 001,99 €, ale okresný súd rozhodol iba o časti 3 001,99 €. O zvyšku nerozhodol, teda ani ho žalobkyni nepriznal, ale ani ho v tejto časti nezamietol. Na takúto situáciu sa vzťahuje ustanovenie § 166 Občianskeho súdneho poriadku o možnosti doplnenia chýbajúceho výroku. Takýto postup je však možný iba v prekluzívnych lehotách, ktoré však už uplynuli, a tým zanikla možnosť doplniť rozsudok o výrok o nerozhodnutej časti veci.

Podľa sťažovateľky keďže žiaden z účastníkov nepodal proti rozsudku okresného súdu odvolanie čo do výroku o istine, rozsudok v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

Sťažovateľka ďalej vo svojej sťažnosti poukázala na to, že zápisnica z pojednávania, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, by mala byť materializovaným (pravdivým) opisom

priebehu toho pojednávania a presným opisom vyhláseného výroku rozsudku. Zápisnica zo súdneho pojednávania je verejnou listinou osvedčujúcou priebeh určitej časti súdneho konania. Vykonanie opravy zápisnice tak, že jej výsledkom je taký opis výroku rozhodnutia, ktorý je v rozpore so skutočným výrokom predneseným na pojednávaní, nie je a nemôže byť právne relevantný a ústavne konformný procesný postup. Nie je predsa možné, aby v zápisnici správne zaznamenaný obsah výroku rozsudku bol len tak zmenený na výrok s iným obsahom. Pokiaľ sa tak stalo, možno bez akýchkoľvek pochybností tvrdiť, že tento (opravený) opis výroku rozsudku zodpovedá tomu výroku, ktorý bol vyhlásený na pojednávaní. Nie teda opravený výrok je iný výrok než ten, ktorý bol prednesený na pojednávaní. Základom právne konformnej opravy zápisnice je iba taká jej oprava, ktorá dáva do súladu zápisničný opis priebehu pojednávania so skutočným priebehom. Ide teda o takú opravu, ktorá koriguje zápisničný opis nezodpovedajúci skutočnému priebehu pojednávania. Napriek uvedenému však okresný súd vykonanou opravou v zápisnici zmenil skutočne prednesený výrok rozhodnutia na taký, ktorý (možno) chcel predniesť, resp. mal predniesť.

Keďže proti potvrdzujúcemu uzneseniu krajského súdu nie je prípustné odvolanie, ale ani dovolanie, je podľa presvedčenia sťažovateľky daná právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Sťažnosť je podaná včas, keďže uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľke doručené 8. apríla 2016.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ], na súdnu a inú právnu ochranu zaručené podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/8/2016-149 zo dňa 05.04.2016 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/8/2016-149 zo dňa 05.04.2016 sa zrušuje a vec sa vracia Krajského súdu v Žiline na ďalšie konanie.

3. *Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] (...), do tridsať dní od právoplatnosti tohto nálezu trovy konania vo výške 366,19 Eur na účet advokáta JUDr. Václava Jaroščiaka(...)*“

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka nepodala dovolanie proti uzneseniu krajského súdu č. k. 13 Cob 8/2016-149 z 5. apríla 2016.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Jadrom sťažnosti je námietka sťažovateľky, podľa ktorej výrok rozsudku o platobnej povinnosti sťažovateľky vo výške 3 001,99 € sa stal právoplatným, keďže žiaden z účastníkov konania sa proti výroku o istine neodvolal. Navyše žalobkyňa nepožiadala o vydanie doplnčacieho rozsudku, čo sa týka istiny vo výške 10 000 €, o ktorej okresný súd

vo výroku nijako nerozhodol. Tým je podľa názoru sťažovateľky dané, že nebol a nemohol byť na mieste postup podľa § 164 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý si všeobecné súdy zvolili.

Z pohľadu uplatnenej argumentácie sťažovateľky treba sťažnosť považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa § 237 ods. 1 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Sťažovateľka vychádza z toho, že z dôvodu procesnej pasivity žalobkyne výrok o istine rozsudku okresného súdu nadobudol právoplatnosť vo vyhlásenom znení, podľa ktorého sťažovateľka bola zaviazaná zaplatiť na istine 3 001,99 €. Pokiaľ okresný súd následne opravným uznesením (ktoré bolo krajským súdom potvrdené) do tohto už právoplatného výroku zasiahol a zaviazal sťažovateľku na zaplatenie sumy podstatne vyššej (13 001,99 €), postupoval v rozpore so zákonom.

Hoci sťažovateľka výslovne nepoukázala na ustanovenie § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zakotvujúce zásadu rei iudicatae, z obsahového hľadiska jednoznačne práve toto namieta.

Za uvedeného stavu prichádzalo do úvahy podanie dovolania proti uzneseniu krajského súdu, ktorého prípustnosť by sa opierala o aktuálne platné a účinné ustanovenie § 237 ods. 1 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku. Podľa zistenia ústavného súdu však sťažovateľka dovolanie nepodala, a teda nevyužila účinný prostriedok nápravy, ktorý mala k dispozícii v rámci všeobecných súdov. Zakladá to neprípustnosť sťažnosti.

K dosiaľ uvedenému treba ešte dodať, že sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. augusta 2016